

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

15. září 2022*

[znění opravené usnesením ze dne 28. října 2022]

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2004/38/ES – Právo občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států – Článek 3 odst. 2 první pododstavec písm. a) – Pojem ‚ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie s primárním právem pobytu‘ – Kritéria pro posouzení“

Ve věci C-22/21,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Supreme Court (Nejvyšší soud, Irsko) ze dne 13. ledna 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 14. ledna 2021, v řízení

SRS,

AA

proti

Minister for Justice and Equality,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Jürimäe, předsedkyně senátu, N. Jääskinen, M. Safjan, N. Piçarra (zpravodaj)
a M. Gavalec, soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za SRS a AA: K. Berkeley, solicitor, M. Flynn, JC, a C. O’Dwyerem, SC,

* Jednací jazyk: angličtina.

- [ve znění oprav provedených usnesením ze dne 28. října 2022] za Minister for Justice and Equality M. Browne, A. Joycem a J. Quaney, jako zmocněnci, ve spolupráci s D. Brett, D. Conlan Smythem, SC, a T. O’Connorem, BL,
- za českou vládu M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,
- za dánskou vládu J. Nymann-Lindegrenem a M. Søndahl Wolff, jako zmocněnci,
- za nizozemskou vládu M. K. Bulterman a J. M. Hoogveldem, jako zmocněnci,
- za Norské království J. T. Kaasin a H. Ruus, jako zmocněnkyněmi
- za Evropskou komisi E. Montaguti a J. Tomkinem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 10. března 2022,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. 2004, L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi SRS a AA na straně jedné a Minister for Justice and Equality (ministr pro spravedlnost a rovnost, Irsko) na straně druhé, jehož předmětem je legalita rozhodnutí o zamítnutí povolení k pobytu.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 V bodě 6 odůvodnění směrnice 2004/38 se uvádí:

„K zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu, a aniž je dotčen zákaz diskriminace z důvodů státní příslušnosti, by měl hostitelský členský stát postavení osob, které podle této směrnice nejsou zahrnuty v definici rodinného příslušníka, a které tedy nemají automatické právo na vstup a pobyt v hostitelském členském státě, přezkoumávat v souladu s vlastními vnitrostátními předpisy z hlediska otázky, zda by těmto osobám měl být umožněn vstup a pobyt s ohledem na jejich vztah k občanu Unie nebo na jakékoli další okolnosti, například jejich finanční nebo fyzickou závislost na občanu Unie.“

4 Článek 2 bod 2 této směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

2) „rodinným příslušníkem“:

- a) manžel nebo manželka;
- b) partner, se kterým občan Unie uzavřel registrované partnerství na základě právních předpisů členského státu, zachází-li právní řád hostitelského členského státu s registrovaným partnerstvím jako s manželstvím, v souladu s podmínkami stanovenými souvisejícími právními předpisy hostitelského členského státu;
- c) potomci v přímé linii, kteří jsou mladší 21 let nebo jsou vyživovanými osobami, a takoví potomci manžela či manželky nebo partnera či partnerky stanovení v písmenu b);
- d) předci v přímé linii, kteří jsou vyživovanými osobami, a takoví předci manžela či manželky nebo partnera či partnerky stanovení v písmenu b).“

5 Článek 3 uvedené směrnice, nadepsaný „Oprávněné osoby“, stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na všechny občany Unie, kteří se stěhují do jiného členského státu, než jehož jsou státními příslušníky, nebo v takovém členském státě pobývají, a na jejich rodinné příslušníky ve smyslu čl. 2 bodu 2, kteří je doprovázejí nebo následují.

2. Aniž je dotčeno právo volného pohybu a pobytu dotčených osob, které tyto osoby již případně mají, usnadňuje hostitelský členský stát v souladu se svými vnitrostátními předpisy vstup a pobyt těchto osob:

- a) všech ostatních rodinných příslušníků bez ohledu na jejich státní příslušnost, kteří nejsou zahrnuti v definici rodinného příslušníka ve smyslu čl. 2 bodu 2 a kteří jsou v zemi, z níž pocházejí, osobami vyživovanými občanem Unie s primárním právem pobytu nebo členy jeho domácnosti nebo u kterých vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči tohoto občana Unie o ně;
- b) partnera, se kterým má občan Unie řádně doložený trvalý vztah.

Hostitelský členský stát pečlivě posoudí osobní poměry těchto osob a zdůvodní každé odepření vstupu či pobytu těchto osob.“

Irské právo

6 Směrnice 2004/38 byla do irského právního řádu provedena European Communities (Free Movement of Persons) (No 2) Regulations 2006 [nařízení z roku 2006 týkající se Evropských společenství (Volný pohyb osob) (č. 2)] (dále jen „nařízení z roku 2006“).

7 Článek 2 odst. 1 tohoto nařízení, který provádí čl. 3 odst. 2 první pododstavec směrnice 2004/38 do tohoto právního řádu, zní následovně:

„[...]

„oprávněným rodinným příslušníkem“ ve vztahu k občanu Unie [se rozumí] jakýkoli rodinný příslušník bez ohledu na jeho státní příslušnost, který není uznaným rodinným příslušníkem občana Unie a který ve své zemi původu, zemi obvyklého pobytu nebo zemi předchozího pobytu

- a) je osobou vyživovanou občanem Unie,
- b) je členem domácnosti občana Unie,
- c) z vážných zdravotních důvodů naléhavě vyžaduje osobní péči tohoto občana Unie, nebo
- d) je partnerem, se kterým má občan Unie řádně doložený trvalý vztah.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 8 SRS a AA, kteří se narodili v Pákistánu v letech 1978 a 1986, jsou vlastními bratřenci. SRS se v roce 1997 přestěhoval se svou rodinou do Spojeného království a v roce 2013 nabyt britské státní občanství. AA přicestoval do Spojeného království v roce 2010, aby pokračoval v univerzitním studiu, které zahájil v Pákistánu. Z tohoto důvodu měl studentské vízum na dobu čtyř let, které mu neumožňovalo pracovat, a přestěhoval se do obydlí, ve kterém měl SRS bydliště.
- 9 SRS a AA žili společně, mimo jiné i s rodiči SRS, a to až do odjezdu SRS do Irska v lednu 2015. AA, jehož studentské vízum vypršelo dne 28. prosince 2014, se přestěhoval dne 5. března 2015 k SRS do Irska, aniž měl vízum. Od posledně uvedeného data žijí oba ve stejném bydlišti.
- 10 Dne 24. června 2015 podal AA žádost o povolení k pobytu u ministra pro spravedlnost a rovnost, přičemž poukázal na svou finanční závislost na SRS a na své postavení rodinného příslušníka, který je členem domácnosti SRS. Tato žádost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 21. prosince 2015 zejména z důvodu, že bylo možné zohlednit pouze období po udělení státního občanství SRS v únoru 2013, takže je třeba mít za to, že SRS a AA měli společné bydliště po dobu kratší než dva roky.
- 11 V lednu 2016 požádal AA o přezkum tohoto rozhodnutí poté, co vložil do spisu další dokumenty, jejichž cílem bylo prokázat, že v období od července 2010 do ledna 2015 byl osobou vyživovanou SRS. Dne 15. srpna 2016 ministr pro spravedlnost a rovnost potvrdil uvedené rozhodnutí z důvodu, že i když SRS a AA měli bydliště na stejné adrese, nebylo prokázáno, že SRS „byl skutečně hlavou této domácnosti ve Spojeném království“.
- 12 SRS a AA poté podali k High Court (Vrchní soud, Irsko) žalobu na neplatnost proti rozhodnutí ze dne 15. srpna 2016. Argumentovali tím, že kritérium „hlavy domácnosti“ je nejasné a že nemají žádné vodítko, jak je splnit. Rozsudkem ze dne 25. července 2018 uvedený soud žalobu zamítl, když měl za to, že k tomu, aby osoba mohla být považována za „ostatního rodinného příslušníka, který je členem domácnosti občana Unie“ ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38, musí být prokázáno, že tento občan byl „hlavou domácnosti“ ve státě svého původu.
- 13 SRS a AA se proti tomuto rozsudku odvolali ke Court of Appeal (Odvolací soud, Irsko), přičemž zejména tvrdili, že High Court (Vrchní soud) vyložil pojem „ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie“ restriktivně a nezohlednil ostatní jazykové verze směrnice 2004/38. Rozhodnutím ze dne 19. prosince 2019 Court of Appeal (Odvolací soud) toto odvolání

zamítl. Rozhodl, že osoby žijící pod jednou střechou nejsou nutně členy téže domácnosti a že k tomu, aby tyto osoby mohly být považovány za rodinné příslušníky, kteří jsou členy domácnosti občana Unie, musí být nedílnou součástí rodinné jednotky tohoto občana a zůstat jí v dohledné budoucnosti, přičemž musí pobývat pod jednou střechou v hostitelském členském státě nejen z účelových důvodů, ale rovněž z důvodu citové vazby.

- 14 SRS a AA bylo povoleno podat kasační opravný prostředek k Supreme Court (Nejvyšší soud, Irsko), který je předkládajícím soudem. Dne 20. července 2020 uvedený soud zúžil tento kasační opravný prostředek na výklad pojmu „ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie“ ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38.
- 15 Daný soud sice poukazuje na určité rozdíly v jazykových zněních směrnice 2004/38, avšak poznamenává, že pro pochopení tohoto pojmu může být výraz „hlava domácnosti“, ačkoli je zastaralý, užitečný. Navrhuje také řadu kritérií s cílem dospět k jednotnému výkladu uvedeného pojmu, včetně doby trvání a účelu domácnosti. Dodává, že s ohledem na cíl sledovaný touto směrnicí, kterým je usnadnit pohyb občanů Unie, je třeba ještě určit, zda by občana Unie odrazovalo od přestěhování do jiného členského státu, pokud by jej dotčený ostatní rodinný příslušník ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) uvedené směrnice nemohl doprovázet.
- 16 Za těchto podmínek se Supreme Court (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
 - „1) Lze pojem ‚člen domácnosti občana Unie‘ ve smyslu článku 3 [odst. 2 prvního pododstavce písm. a)] směrnice [2004/38] definovat tak, aby byl tento výraz všeobecně použitelný v celé [Evropské unii], a pokud ano, jak tato definice zní?
 - 2) Nelze-li tento výraz definovat, podle jakých kritérií musí soudy posuzovat důkazní prostředky tak, aby vnitrostátní soudy mohly podle stanoveného seznamu faktorů rozhodovat o tom, kdo je, či není členem domácnosti občana Unie pro účely volného pohybu?“

K předběžným otázkám

- 17 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba posoudit společně, je, aby Soudní dvůr vyložil pojem „ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie s primárním právem pobytu“, uvedený v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) směrnice 2004/38, tak, aby upřesnil kritéria, která musí být za tímto účelem zohledněna.
- 18 Úvodem je třeba poznamenat, že i když čl. 3 odst. 2 první pododstavec směrnice 2004/38 odkazuje na vnitrostátní předpisy, tento odkaz, jak uvádí Evropská komise ve svém písemném vyjádření, se netýká definice osob uvedených v tomto ustanovení, ale podmínek, za kterých hostitelský členský stát musí usnadnit vstup a pobyt těchto osob.
- 19 Vzhledem k tomu, že uvedené ustanovení neobsahuje žádný výslovný odkaz na právo členských států za účelem vymezení pojmu „ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie“, vyplývá z požadavků na jednotné použití unijního práva i ze zásady rovnosti, že též ustanovení musí být za běžných okolností vykládáno v celé Unii jednotným způsobem, s ohledem nejen na znění tohoto ustanovení, ale i na kontext, do kterého uvedené ustanovení patří a na cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. prosince 2011,

Ziolkowski a Szeja, C-424/10 a C-425/10, EU:C:2011:866, bod 32, ze dne 26. března 2019, SM (Dítě v režimu alžírského institutu „kafala“), C-129/18, EU:C:2019:248, bod 50, jakož i ze dne 24. února 2022, A a další (Smlouvy o pojištění „unit-linked“), C-143/20 a C-213/20, EU:C:2022:118, bod 68].

- 20 Pokud jde o doslovný výklad čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38, je třeba bez dalšího připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že formulace použitá v jedné z jazykových verzí ustanovení unijního práva nemůže sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí nemůže být přiznána přednostní povaha oproti jiným jazykovým verzím. Potřeba vykládat a aplikovat jednotlivá ustanovení unijního práva jednotně tak vylučuje, aby byla tato ustanovení chápána izolovaně v jednom z jazykových znění, a vyžaduje naopak, aby byla vykládána v závislosti na obecné systematice a účelu právní úpravy, jejíž jsou součástí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. října 1977, Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172, bod 14, a ze dne 25. února 2021, Bartosch Airport Supply Services, C-772/19, EU:C:2021:141, bod 26).
- 21 I když výrazy použité v některých jazykových verzích čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38, jako je jazyková verze nizozemská (*inwonen*), španělská (*viva con*) nebo italská (*convive*), mohou být vykládány tak, že odkazují na pouhé soužití pod jednou střechou, výrazy použité v jiných jazykových verzích tohoto ustanovení označují domácí život a všechny činnosti a záležitosti spojené se společným rodinným životem v rámci jedné domácnosti, což znamená více než pouhé sdílení obydlí nebo pouhé dočasné soužití z čistě účelových důvodů. Tak je tomu zejména v případě jazykové verze české (*domácnost*), německé (*häusliche Gemeinschaft*), estonské (*leibkond*), anglické (*household*) nebo francouzské (*ménage*), maďarské (*háztartás*), portugalské (*comunhão de habitação*), slovenské (*domácnosť*) a finské (*samassa taloudessa*) uvedeného ustanovení.
- 22 Kromě toho je třeba uvést, že nic ve znění čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38 neumožňuje mít za to, že za účelem výkladu tohoto ustanovení je třeba použít pojem „hlava domácnosti“. Jak totiž upřesnil generální advokát v bodě 34 svého stanoviska, v praxi by to znamenalo uložení dodatečného kritéria, které znění tohoto ustanovení nestanoví.
- 23 Doslovný výklad čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38, podle kterého k tomu, aby se toto ustanovení mohlo vztahovat na „ostatního rodinného příslušníka“, musí mít tento příslušník vazbu na daného občana Unie, která předpokládá více než pouhé soužití z čistě účelových důvodů, je podpořen kontextem, do něhož toto ustanovení patří. Další dva případy uvedené v daném ustanovení, vykládané ve světle bodu 6 odůvodnění této směrnice, totiž odkazují na situaci závislosti „ostatního rodinného příslušníka“ na občani Unie. První, tedy případ, kdy je tento ostatní rodinný příslušník osobou vyživovanou občanem Unie, se týká situace finanční závislosti. Druhý případ, kdy se občan Unie musí z vážných zdravotních důvodů naléhavě a osobně postarat o dotčeného „ostatního rodinného příslušníka“, výslovně odkazuje na situaci fyzické závislosti. V tomto kontextu musí být případ dotčený v původním řízení – případ, kdy je ostatní rodinný příslušník členem domácnosti občana Unie – chápán tak, že se týká rovněž situace závislosti, tentokrát založené na existenci úzké a trvalé osobní vazby mezi těmito dvěma osobami.
- 24 Takový výklad je ostatně podpořen cílem sledovaným čl. 3 odst. 2 prvním pododstavcem písm. a) směrnice 2004/38, vykládaným ve světle bodu 6 odůvodnění této směrnice, který upřesňuje, že účelem této směrnice je „zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu“ prostřednictvím usnadnění vstupu a pobytu osob, které sice nespádají do definice „rodinného příslušníka“ občana Unie, obsažené v čl. 2 bodě 2 uvedené směrnice, avšak jsou k občani Unie vázány úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností [v tomto smyslu viz

rozsudky ze dne 5. září 2012, Rahman a další, C-83/11, EU:C:2012:519, bod 32, jakož i ze dne 26. března 2019, SM (Dítě v režimu alžírského institutu „kafala“), C-129/18, EU:C:2019:248, bod 60].

- 25 Na rozdíl od rodinných příslušníků občana Unie, kteří jsou definováni v čl. 2 bodě 2 směrnice 2004/38, nemají „ostatní rodinní příslušníci“ tohoto občana ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) této směrnice právo vstupu a pobytu v hostitelském členském státě uvedeného občana, ale mají možnost získat takové právo, jak je uvedeno v bodě 6 odůvodnění této směrnice, „s ohledem na jejich vztah k občanu Unie nebo na jakékoli další okolnosti, například jejich finanční nebo fyzickou závislost na občanu Unie“. Za tímto účelem požívají tito „ostatní rodinní příslušníci“ na základě čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce téže směrnice procesních záruk, konkrétně, že budou moci dosáhnout rozhodnutí o jejich žádosti o vstup a pobyt, jež bude vydáno na základě pečlivého posouzení osobních poměrů těchto osob, při kterém budou zohledněny všechny zvláštní okolnosti, které jsou pro ně specifické, a které musí být v případě zamítnutí odůvodněno [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 5. září 2012, Rahman a další, C-83/11, EU:C:2012:519, body 19 až 22, jakož i ze dne 26. března 2019, SM (Dítě v režimu alžírského institutu „kafala“), C-129/18, EU:C:2019:248, bod 62].
- 26 Za těchto podmínek, aby byl „ostatní rodinný příslušník“ považován za člena domácnosti, ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38, občana Unie, který požívá práva pobytu v hostitelském členském státě, musí předložit důkaz o úzké a stabilní osobní vazbě s tímto občanem, dosvědčující situaci skutečné závislosti mezi těmito dvěma osobami, jakož i sdílení společného domácího života, které nebylo vyvoláno za účelem získání vstupu a pobytu v tomto členském státě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2012, Rahman a další, C-83/11, EU:C:2012:519, bod 38).
- 27 Pro posouzení existence takové vazby je zajisté faktorem, který je třeba vzít v úvahu, stupeň příbuzenského vztahu mezi občanem Unie a dotčným ostatním rodinným příslušníkem. Jak však v podstatě uvedl generální advokát v bodech 40 a 41 svého stanoviska, je třeba rovněž zohlednit v závislosti na okolnostech každého případu blízkost dotčeného rodinného vztahu, vzájemnost a intenzitu vazby existující mezi těmito dvěma osobami. Tato vazba musí být taková, aby v případě, že by dotčenému ostatnímu rodinnému příslušníkovi bylo zabráněno být členem domácnosti občana Unie v hostitelském členském státě, byla negativně zasažena alespoň jedna z těchto dvou osob.
- 28 Nelze však vyžadovat, aby uvedená vazba byla taková, že by se občan Unie vzdal výkonu svobody pohybu, pokud by jej tento ostatní rodinný příslušník nemohl v hostitelském členském státě doprovázet ani jej do tohoto státu následovat. Takový požadavek by totiž vedl k tomu, že by byl „ostatní rodinný příslušník“ ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38 postaven na roveň rodinným příslušníkům výslovně uvedeným v čl. 2 bodě 2 této směrnice.
- 29 Doba trvání společného domácího života občana Unie s dotčným ostatním rodinným příslušníkem představuje rovněž důležitou okolnost, kterou je třeba zohlednit při posuzování existence stabilní osobní vazby. Tuto dobu musí být možné určit nezávisle na okamžiku, kdy byl získán status občana Unie. Z článku 3 odst. 2 prvního pododstavce písm. a) směrnice 2004/38 vykládaného ve světle bodu 6 odůvodnění této směrnice totiž vyplývá, že pro posouzení stability osobního vztahu mezi těmito dvěma jednotlivci je třeba zohlednit nejen období po nabytí tohoto statusu, ale i dobu před tímto nabytím.

- 30 V důsledku toho je třeba na položené otázky odpovědět tak, že čl. 3 odst. 2 první pododstavec písm. a) směrnice 2004/38 musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie s primárním právem pobytu“, uvedený v tomto ustanovení, označuje osobu, kterou s tímto občanem pojí vztah závislosti založený na úzkých a stálých osobních vazbách navázaných v téže domácnosti v rámci společného domácího života, jenž přesahuje rámec pouhého dočasného soužití, určovaného čistě účelovými důvody.

K nákladům řízení

- 31 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 3 odst. 2 první pododstavec písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS

musí být vykládán v tom smyslu, že

pojem „ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie s primárním právem pobytu“ uvedený v tomto ustanovení, označuje osobu, kterou s tímto občanem pojí vztah závislosti založený na úzkých a stabilních osobních vazbách navázaných v téže domácnosti v rámci společného domácího života, jenž přesahuje rámec pouhého dočasného soužití, určovaného čistě účelovými důvody.

Podpisy.